REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KOLEGJI ZGJEDHOR GJYQËSOR
TIRANË

Nr.22 Regj.Them.	**Nr.22 VENDIMI**
Datë Rregj.16.05.2023	**Datë 24.05.2023**

V E N D I M
NË EMËR TË REPUBLIKËS

Kolegji Zgjedhor Gjyqësor, i mbledhur pranë Gjykatës Administrative të Apelit Tiranë, me trup gjykues të përbërë nga:

Gjyqtare: **Blerona HASA** (*Relatore*)
Gjyqtar: **Sokol IBI** (*Anëtar*)
Gjyqtare: Edlira PETRI (*Anëtare*)
Gjyqtare: **Manjola XHAXHO** (*Anëtare*)
Gjyqtare: Esmeralda XHILI (*Anëtare*)

me sekretare gjyqësore Ermelinda Nuraj, sot më datë 24.05.2023, mori në shqyrtim në seancë gjyqësore me dyer të hapura, çështjen nr.22 akti, datë 16.05.2023, me:

PADITËS: Kryetari i Bashkisë Elbasan Gledian Llatja, i biri i Ilias dhe Fatmirës, i datëlindjes 31.03.1981, lindur dhe banues në Elbasan, përfaqësuar nga av.Mariola Ndina.

I PADITUR: Komisioni Qendror i Zgjedhjeve, përfaqësuar nga Znj.Ina Osmanaj.

OBJEKTI: Ndryshimin e vendimit Nr.84, Dt.08.05.2023 të Komisionit të Ankimimeve dhe Sanksioneve "Për shqyrtimin e kërkesës Nr.21 datë 06.05.2023 të Komisionerit Shtetëror të Zgjedhjeve", për pjesën që ka të bëjë me vendosjen e sanksionit administrativ ndaj z.Gledian Llatja, kryetar i bashkisë Elbasan, në masën 100 000 (njëqind mijë) lekë, duke vendosur sanksionimin sipas nenit 171, pika 2 të Kodit Zgjedhor nga 1 000 (një mijë) deri në 2 500 (dymijë e pesëqind) lekë.

BAZA LIGJORE: Kodi i Procedurave Administrative, Nenet 130 e vijues, Ligji Nr.10019, Dt.29.12.2008, "Kodi Zgjedhor i Republikës së Shqipërisë" Neni 145, pika 1.

Në përfundim të shqyrtimit gjyqësor, zhvilluar në prani të palëve ndërgjyqëse:

- Pala paditëse kërkoi pranimin e kërkespadisë, sipas objektit;
- Pala e paditur kërkoi rrëzimin e kërkespadisë;

KOLEGJI ZGJEDHOR GJYQËSOR

referuar pretendime dhe prapsimeve të palëve ndërgjyqëse dhe akteve provuese të dorëzuara në funksion të tyre:

VËREN

1**.** Paditësi Gledian Llatja është Kryetari i Bashkisë Elbasan, njëherësh kandidat për kryetar të kësaj bashkie, në zgjedhjet vendore të datës 14 Maj 2023[1], propozuar nga subjekti politik Partia Socialiste e Shqipërisë.

2. Koalicioni për Reforma Integrim dhe Institucione të Konsoliduara (KRIIK), nëpërmjet Denoncimit Nr.349 ID, rezulton të ketë vënë në lëvizje Komisionerin Shtetëror të Zgjedhjeve, duke kërkuar nga ky i fundit shqyrtimin e gjetjeve të pasqyruara në Raportin Dt.24.04.2023 "Për gjetjet dhe rekomandimet për javën 14-Prill-20 Prill 2023", pjesë e të cilit rezulton edhe Bashkia Elbasan.

3. Konkretisht, sipas raportit të KRIIK: *"Përgjatë gjithë periudhës parazgjedhore prej nisjes së periudhës katër mujore më datë 13 Janar 2023, ashtu si dhe më parë, e deri më sot, në një pjesë të konsiderueshme të Faqeve Zyrtare në Facebook të Bashkive të vendit janë përdorur sloganet elektoralë të Partisë Socialiste, në formën e hashtag-eve (#)" e konkretisht për rastin në fjalë: nr. 4. Bashkia Elbasan - Kryetar Gledian Llatja Në faqen zyrtare të Bashkisë Elbasan dhe të kryetarit të saj, është përdorur hashtag #ShqipëriaEArdhmjaJonë; #SkaKohëPërPushim. Në faqen zyrtare të kryetarit të Bashkisë në foton e mbulimit është vendosur një foto me sloganin e Partisë Socialiste".*

4. Komisioneri Shtetëror i Zgjedhjeve, në përfundim të shqyrtimit administrative, rezulton të ketë disponuar Vendimin Nr.441 Dt.05.05.2023 "Për shqyrtimin administrativ të denoncimit Nr.349 ID, të Koalicionit për Reforma, Integrim dhe Institucione të Konsoliduara ndaj Kryetarit të Bashkisë Belsh, Bulqizë, Cërrik, **Elbasan**, Fier, Gramsh, Kavajë, Këlcyrë, Kolonjë, Konispol, Kukës, Lezhë, Librazhd, Lushnje, Mallakastër, Poliçan, Prrenjas, Pustec, Roskovec, Shijak dhe Vorë, për shkelje administrative, në zgjedhjet për organet e qeverisjes vendore të datës 14 maj 2023", duke vendosur që:

"-*1. T'i propozojë Komisionit të Ankimimeve dhe Sanksioneve marrjen e masës administrative, në vlerën 3 000 (tre mijë) lekë për...*
- Z. Gledian Llatja, kryetar për bashkinë Elbasan;...

---

[1] Shpallur me Dekretin Nr.13864 Dt.24.10.2022 të Presidenti të Republikës së Shqipërisë.

4. Urdhëroj fshirjen e menjëhershme nga faqet zyrtare të rrjetit social "Facebook", të secilës Bashki, të çdo postimi apo ripostimi në të cilat janë përdorur hashtag me përmbajtje elektorale.

5. Rezultatet e këtij vendimi i njoftohen palëve nëpërmjet postës elektronike.

6. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë dhe publikohet në faqen elektronike zyrtare të Komisionit Qendror të Zgjedhjeve.

7. Kundër këtij vendimi mund të bëhet ankim në Komisionin e Ankimimeve dhe Sanksioneve brenda 3 (tre) ditëve nga shpallja e tij".

5. Komisioneri Shtetëror i Zgjedhjeve rezulton ta ketë bazuar vendimin, në arsyetimin se:

"*Komisioni Qendror i Zgjedhjeve, ka marrë indicie për publikimin e postimeve me përmbajtje elektorale, nga 20 (njëzet) bashki dhe 1 (një) kryetar bashkie, për të cilat pretendohet nga denoncuesi se postime me përmbajtje partiake në faqet zyrtare të bashkive, përbëjnë përdorim të burimeve publike. Denoncimet janë marrë nëpërmjet provave link dhe materialeve fotografike, të administruara nga Komisioni Qendror i Zgjedhjeve, nëpërmjet raportit të KRIIK, të datës 24 Prill 2023, "Për gjetjet dhe rekomandimet për javën 14 Prill-20 Prill 2023". Neni 19, pika 1, shkronja "dh", "f" dhe "n" e pika 2, të ligjit nr.10019, datë 29.12.2008, "Kodi Zgjedhor i Republikës së Shqipërisë", të ndryshuar përcakton kompetencat që ushtron Komisioneri Shtetëror i Zgjedhjeve. Mbështetur në përcaktimet e nenit 8, pika 3, të vendimit nr.9, datë 9.3.2021, të Komisionit Rregullator, u shqyrtua paraprakisht çështja dhe u vlerësua se informacioni apo të dhënat e treguara krijojnë një bazë të mjaftueshme për t'u nisur hetimi administrativ.*

Referuar nenit 7, të ligjit nr.10279, datë 20.05.2010, "Për kundravajtjet administrative", kompetenca për konstatimin e kundërvajtjes, me përjashtim të rasteve kur ligji parashikon ndryshe, i takon organit administrativ, përgjegjës për zbatimin e ligjit të posaçëm, titullarit të organit administrativ, që merret me zbatimin e ligjit, në rastet kur ligji nuk shprehet për kompetencën për shqyrtimin e kundërvajtjes dhe nxjerrjen e vendimit përkatës.

Denoncuesi nëpërmjet denoncimit pretendon si vijon:

"Përgjatë gjithë periudhës parazgjedhore prej nisjes së periudhës katërmujore më datë 13 Janar 2023, ashtu si dhe më parë, e deri më sot, në një pjesë të konsiderueshme të Faqeve Zyrtare në Facebook të Bashkive të vendit janë përdorur sloganet elektoralë të Partisë Socialiste, në formën e hashtag-eve (#)".

Tipikisht janë përdorur sloganet:

Të bashkuar, jo të ndarë;

Shqipëria e ardhmja jonë; dhe

S'ka kohë për pushim.

Dy prej këtyre sloganeve janë përdorur fillimisht prej Partisë Socialiste si slogane elektorale gjatë Zgjedhjeve për Kuvendin të vitit 2021, e në vazhdim, ndërsa i treti si slogan i Partisë Socialiste prej Marsit 2022.

Konkretisht:

1. Slogani "SkaKohëPërPushim", ka qenë zyrtarisht slogani i fushatës elektorale të Partisë Socialiste gjatë Zgjedhjeve për Kuvendin të vitit 2021. Kryetari i PS dhe kryeministri i vendit z.Rama, është shprehur para zgjedhjeve të vitit 2021 se "Programi i PS-së do të jetë ishtrirë në kohë, për një Shqipëri të vitit 2030 ndërsa slogani është: "S'ka kohë për pushim".

2. Slogani "Shqipëria, e ardhmja jonë" është përdorur gjithashtu gjatë fushatës për Zgjedhjet për Kuvendin të vitit 2021 në të gjithë materialet propagandistike të Partisë Socialiste.

Për më shumë shihni link-un: "Shqipëria, e ardhmja jonë"/ Publikohet slogani i PS-së në zgjedhjet e 25 prillit").

3. Slogani "Të bashkuar, jo të ndarë" është slogani i përdorur nga Partia Socialiste në Kongresin e saj të Prillit 2022, si një slogan i cili do të përdorej më pas në mënyrë të vazhdueshme nga Kryeministri Rama dhe në aktivitetet zyrtare të Partisë Socialiste dhe përfaqësuesve të saj. Për më shumë shihni link-et: - "Të bashkuar, jo të ndarë!'/ Rama prezanton 'sloganin' e ri, "kunjë" për PD?"; - "Rama ndan foton nga Kongresi i PS dhe ka një mesazh: T'i lëmë pas hendeqet politike, të bashkuar dhe jo të ndarë si shqiptarë"; "Të bashkuar, jo të ndarë", PS mbledh Asamblenë Kombëtare. Gjiknuri: Qëndrimi gjatë në pushtet ka risqet. Garën e kemi me veten".

Dy sloganet e para janë shpallur publikisht dhe përdorur nga Partia Socialiste si slogane të fushatës elektorale në zgjedhjet e vitit 2021 e në vazhdim, përfshi zgjedhjet e pjesshme të 6 Marsit 2022, ndërsa i treti lidhet drejtpërdrejt me Partinë Socialiste e vazhdon e përdoret në mënyrë të vazhdueshme prej përfaqësuesve të saj.

Postime të shoqëruara me përdorimin e hashtag-eve të sipërpërmendura gjenden në Faqet Zyrtare të Bashkive dhe Kryetarëve të Bashkive:...

4. <u>Bashkia Elbasan - Kryetar Gledian Llatja</u>

Në faqen zyrtare të Bashkisë Elbasan dhe të kryetarit të saj, është përdorur hashtag #ShqipëriaEArdhmjaJonë; #SkaKohëPërPushim.

Në faqen zyrtare të kryetarit të Bashkisë në foton e mbulimit është vendosur një foto me sloganin e Partisë Socialiste....

Pas administrimit të provave dhe shqyrtimit të tyre, provohet se të gjitha postimet dhe ripostimet në faqet zyrtare të rrjetit social "Facebook", të bashkive subjekt i këtij denoncimi, janë përdorur hashtag dhe slogane me përmbajtje elektorale.

Nga verifikimet paraprake dhe provat e administruara vlerësoj se faqet e rrjetit social "Facebook", me emrin bashkive objekt denoncimi, janë faqe zyrtare të këtyre institucioneve.

Kodi Zgjedhor në nenin 91, pika 1, parashikon se "Me përjashtim të rasteve të parashikuara me ligj, nuk mund të përdoren ose të vihen në mbështetje të kandidatëve, të partive politike ose të koalicioneve në zgjedhje burime të organeve apo enteve publike në nivel qendror ose vendor, apo çdo lloj enti tjetër ku shteti zotëron kapitale apo kuota ose/dhe emëron shumicën e organit mbikëqyrës apo organit administrues të entit, pavarësisht nga burimi i kapitalit ose pronësia".

Po ky nen parashikon se "burime" quhen asetet e luajtshme dhe të paluajtshme, të parashikuara në nenin 142 të Kodit Civil, si dhe çdo burim njerëzor i institucionit. Vënia në dispozicion e faqeve zyrtare në "facebook" apo çdo mjeti tjetër elektornik (media sociale) të institucioneve publike për publikimin e postimeve të cilat përmbajnë hashtag #, slogane me karakter politik/elektoral në zgjedhje, apo thirrje për mbështetje në zgjedhje nga ana e këtyre institucioneve përbën përdorim të burimeve publike.

<u>Në kushtet ku nga bashkitë</u> Belsh, Bulqizë, Cërrik, <u>Elbasan</u>, Fier, Gramsh, Kavajë, Këlcyrë, Kolonjë, Konispol, Kukës, Lezhë, Librazhd, Lushnje, Mallakastër, Prrenjas, Pustec, Roskovec, Shijak, <u>objekt denoncimi, janë bërë një sërë publikimesh të cilat përmbajnë hashtag # dhe slogane me karakter politik/elektoral, duke keqpërdorur, këto llogari institucionale që përbëjnë burim publik, vlerësohet se jemi përpara një shkelje administrative të Kodit Zgjedhor, pasi vërehet qartazi promovimi i subjekteve zgjedhore, në zgjedhjet vendore të 14 Maj 2023</u>.

Marrëdhëniet personale apo postimet në llogaritë personale në facebook të kryetarit të bashkisë, dalin jashtë fushës së zbatimit dhe objekti të rregullimit të Kodit Zgjedhor dhe akteve normative në fuqi dhe si të tilla nuk mund të trajtohen nga Komisioni Qendror i Zgjedhjeve.

Parashikimi i ndalimeve për sa i përket këtyre postimeve me natyrë politike interferon në liritë themelore siç janë liria për t'u shprehur si dhe liritë dhe të drejtat politike. ...

Për sa më sipër, në mbështetje të dokumentacionit të disponuar, provave dhe fakteve të administruara gjatë hetimit administrativ rezultoi se rastet objekt denoncimi të regjistruar me nr.349 ID, për pikat nga 1-15 dhe 17-20 përbëjnë shkelje të nenit 91, pika 1 të Kodit Zgjedhor dhe duhet të fshihen menjëherë nga faqja e tyre e rrjetit social.

Për rrjedhojë, referuar nenit 171, pika 1, të Kodit Zgjedhor, kur shkelja nuk përbën vepër penale, dënohet me gjobë nga 3000 (tre mijë) deri në 90 000 (nëntëdhjetë mijë) lekë".

6. Propozimi i Komisionerit Shtetëror të Zgjedhjeve, për sanksione, rezulton t'i jetë përcjellë Komisioni të Ankimimeve dhe Sanksioneve nëpërmjet Kërkesës Nr.21 Dt.06.05.2023.

7. Komisioni i Ankimimeve dhe Sanksioneve, në përfundim të hetimit administrativ, rezulton të ketë disponuar Vendimin Nr.84 Dt.08.05.2023, që konsiston në:

"*1. Pranimin e pjesshëm të kërkesës nr.21, datë 06.05.2023 të Komisionerit Shtetëror të Zgjedhjeve.*

2. Vendosjen e sanksionit administrativ gjobë në masën 100 000 (njëqind mijë) lekë, bazuar në nenin 172, pikën 1, të ligjit 10019, datë 29.12.2008 "Kodi Zgjedhor i Republikës së Shqipërisë, i ndryshuar", në cilësinë e subjektit zgjedhor ndaj:...

- z. Gledian Llatja, kryetar në bashkinë Elbasan. -

Ky vendim hyn në fuqi menjëherë dhe publikohet në faqen zyrtare të Komisionit Qendror të Zgjedhjeve.

Kundër këtij vendimi mund të bëhet ankim në Kolegjin Zgjedhor të Gjykatës Administrative të Apelit, brenda 5 (pesë) ditëve nga shpallja e tij".

8. Komisioni i Ankimimeve dhe Sanksioneve rezulton ta ketë bazuar vendimin, në arsyetimin se:

"*1. Kërkesa e Komisionerit për vendosjen e sanksionit administrativ ndaj 19 kryetarëve të bashkive të sipërcituar, bazuar në denoncimin me nr.349 ID të Koalicionit për Reforma, Integrim dhe Institucione të Konsoliduara (KRIIK), ka si shkak postimet në faqet zyrtare "Facebook" të bashkive të drejtuara nga ata, të cilat janë përdorur për të publikuar postime me përmbajtje hashtag (#), sloganesh apo thirrjesh të karakterit elektoral/politik, duke promovuar kështu subjektin zgjedhor "Partia Socialiste e Shqipërisë" për zgjedhjet vendore të datës 14 Maj 2023.*

2. Faqet zyrtare të institucioneve publike në rrjetet e ndryshme sociale (facebook, tëiter, instagram etj.) bëjnë pjesë në kategorinë "asete", në kuptim të pikës 2 të nenit 91 të Kodit Zgjedhor, pra ato janë "burime" të institucionit në kuptim të kësaj dispozite. Kjo do të thotë se faqet zyrtare të bashkive në rrjetet e ndryshme sociale të sipërcituara, nuk mund të përdoren ose të vihet në mbështetje të kandidatëve, të partive politike ose të koalicioneve në zgjedhje.

3. Pika 1 e nenit 91 të Kodit Zgjedhor përcakton se "...nuk mund të përdoren ose të vihen në mbështetje të kandidatëve, të partive politike ose të koalicioneve në zgjedhje burime të organeve apo enteve publike në nivel qendror ose vendor, apo çdo lloj enti tjetër ku shteti zotëron kapitale apo kuota ose/dhe emëron shumicën e organit mbikëqyrës apo organit administrues të entit, pavarësisht nga burimi i kapitalit ose pronësia". Ky ndalim është konfirmuar edhe nga vendimi i Rregullatorit nr. 9, datë 24.12.2020, i cili në përkufizimin e "veprimtarive të ndaluara" ndalonon "vënien në dispozicion të aseteve të luajtshme dhe të paluajtshme ... për qëllime zgjedhore".

4. Ndërkohë, pika 1 e nenit 171 të Kodit Zgjedhor, në të cilën Komisioneri Shtetëror i gjedhjeve është bazuar në propozimin e masës administrative ndaj personave përgjegjës, përcakton sanksionin për shkeljet e kryera "nga anëtarët e komisioneve të zgjedhjeve ose nga persona të ngarkuar me detyra, sipas këtij Kodi". Personat e ngarkuar me detyra formojnë një listë personash/institucionesh të cilët janë ngarkuar me detyra nominalisht nga Kodi Zgjedhor. Të tillë janë p.sh. vëzhguesit a perfaqësuesit e subjekteve zgjedhore në KQZ (për etikën e punës e të komunikimit), Drejtoria e Përgjithshme e Gjendjes Civile (për dërgimin e të dhënave nga regjistri për ndarjen e zonave të administrimit zgjedhor, për listën e zgjedhësve etj), zyra e gjendjes civile dhe kryetari i bashkisë (për listën e zgjedhësve), kryetari i bashkisë (për caktimi e qendrave të votimit), Ministri që ka në varësi shërbimin e gjendjes civile (për nxjerrjen e urdhërave për listat dhe zonant e qendrave të votimit) etj. Fakti se ata dhe detyrat e tyre përcaktohen nga Kodi do të thotë se lista e tyre është e fundme dhe nuk mund të shtohet me ndonjë akt tjetër ligjor ose nënligjor. Titullari i institucionit apo entit që ka në administrim asetin publik nuk bën pjesë në listën e "personave të ngarkuar me detyra, sipas Kodit". Për këtë arësye, KAS çmon se sanksioni për të nuk mund të vendoset sipas pikës 1 të nenit 171 të Kodit Zgjedhor.

5. Për keqpërdorimin e burimeve publike Kodi Zgjedhor ngarkon me përgjegjësi edhe subjektet zgjedhore përfituese. Kodi Zgjedhor, në pikën 20 të nenit 2 përcakton se "subjekte zgjedhore" janë partitë politike, koalicionet dhe kandidatët e propozuar nga zgjedhësit, si dhe kandidatët për kryetarë të organeve të qeverisjes vendore, të regjistruar në përputhje me këtë Kod". Për shkak se kandidati për kryetar bashkie trajtohet nga Kodi si subjekt zgjedhor i mëvetshëm, si dhe për shkak se postimet e aksesueshme në facebook bëjnë fjalë për veprimtari elektorale të tyre dhe jo të subjektit që e mbështet, atëherë për këto shkelje duhen trajtuar subjekt zgjedhor përfitues, kandidatët dhe jo partia politike që i mbështet ato.

6. Kandidatët për kryetar bashkie objekt i këtij procedimi administrativ, kanë qenë në dijeni të publikimit të slloganeve politiko-elektorale në faqet zyrtate të rrjeteve sociale të bashkive të tyre. Publikimet në fjalë kanë qartësisht si qëllim sensibilizimin politik të publikut. Në kushtet kur ata gëzojnë cilësinë e subjektit zgjedhor si kandidatë për kryetar bashkie, është e qartë se publikimet në shkelje të ndalimeve në Kodin Zgjedhor, janë kryer në favor të tyre. Në këto rrethana ata kanë pasur detyrimin për ndërprerjen e menjëhershme të shkeljes, gjë që nuk ka ndodhur.

7. Përgjegjësia për vendosjen në përdorim apo në mbështetje të kandidatëve apo të subjekteve zgjedhore të faqeve zyrtare të institucioneve publike është e kryetarit të bashkisë. Këtë e saktëson vendimi i Rregullatorit nr.9, datë 24.12.2020, nëpërmjet shkronjave "a" dhe "dh' të pikës 1 të nenit 7. Gjithësesi, KAS-i konstaton se KQZ-ja nuk ka sensibilizuar në kohë publikisht, sikurse nuk ka paralajmëruar institucionet për largimin nga praktika e vjetër e përdorimit politik të faqeve të institucioneve në rrjetet sociale.

8. Pika 1 e nenit 172 të Kodit Zgjedhor përcakton se "subjektet zgjedhore kryejnë kundërvajtje administrative në rastet kur në favor të tyre kryhen shkelje të ndalimeve të përcaktuara në dispozitat e këtij ligji dhe subjektet zgjedhore, pas marrjes dijeni, nuk marrin masa të menjëhershme për ndërprerjen e shkeljes". Kjo do të thotë se hetimi administrativ për keqpërdorimin e burimeve publike duhet të shoqërohet në çdo rast edhe me hetimin për rolin e subjektit zgjedhor përfitues nga veprimtaria. Në përfundim të hetimit administrativ si Komisioneri, ashtu dhe KAS-i duhet të mbajnë qëndrim dhe vlerësim të shprehur për këtë rol.

9. Kandidatët për kryetar bashkie të ngarkuar me përgjegjësi sipas vendimit nr.441, datë 05.5.2023 të Komisionerit Shtetëror të Zgjedhjeve, gëzojnë status të dyfishtë, si kandidatë dhe si kryetarë në detyrë të bashkive përkatëse. Si kryetar të bashkive, personat në fjalë kanë akses, dijeni dhe përgjegjësi për postimet në faqen zyrtare të bashkive që ato drejtojnë. Ato kanë të gjithë pushtetin e nevojshëm ligjor për të urdhëruar ndërprerjen e shkeljes së ligjit dhe për të marrë

masa që kjo sjellje të mos përsëritet. Fakti që ata nuk e kanë ushtruar këtë pushtet deri ditën e urdhërimit nga Komisioneri do të thotë se ata duhet t'i nënshtrohen, në cilësinë e subjektit zgjedhor, veprimit të sanksionit të parashikuar nga pika 1 e nenit 172 të Kodit Zgjedhor.

10. Bazuar në këtë analizë të fakteve dhe të kuadrit ligjor, KAS-i çmon se kryetarët e bashkive, në cilësinë e tyre si kandidatë për kryetar bashkie, si subjekte zgjedhor përfitues nga keqpërdorimi i faqeve zyrtare të institucionit në rrjetin social facebook, duhet të mbahet përgjegjës për shkelje të parashikuar nga pika 1 e nenit 172 të Kodit Zgjedhor.

11. Nuk mund të bëhet i njëjti arsyetim për subjektin zgjedhor "Partia Socialiste" që mbështet kandidatët në fjalë. Gjatë shqyrtimit të kërkesës në KAS, si përfaqësuesit e administratës, po ashtu dhe nuk sollën prova për të vërtetuar faktin nëse Partia Socialiste ka qenë apo jo në dijeni të zhvillimit të këtyre aktiviteteve në kushtet e ndalimit nga Kodi Zgjedhor.

12. Ndërkohë, përsa i përket caktimit të masës së sanksionit, KAS-i çmon se duhet t'i japë peshën që i takon faktit se ende nuk ka perceptim të qartë ndër aktorët se përdorimi i adresës zyrtare të institucionit në facebook dhe rrjetet e tjera sociale për fushatë elektorale përbën keqpërdorim të burimeve publike.

13. Ndëshkimi administrativ nuk është qëllim primar i Kodit Zgjedhor. Përpara tij vjen informimi, edukimi, paralajmërimi. Përshkak se këto mundësi KQZ-ja nuk i ka vënë në shfrytëzim për këtë tipologji shkeljesh, KAS-i vlerëson se nuk duhet të sanksionohen në kuptim të pikës 2 të nenit 171 të Kodit Zgjedhor për z. Lefter Alla, kryetar në bashkinë Bulqizë; z. Klodian Taçe, kryetar në bashkinë Gramsh; z. Shuaip Beqiri, kryetar në bashkinë Konispol; z. Kastriot Gurra, kryetar në bashkinë Librazhd, të cilët nuk rikandidojnë më për ato poste.

14. Në lidhje me të drejtën e ankimit, sa i përket personave të sanksionuar, duke qenë se ata janë dënuar administrativisht në cilësinë e subjektit zgjedhor, në zbatim të nenit 145 pika 1 të K.Zgjedhor që parashikon se "Subjektet zgjedhore kanë të drejtë të bëjnë ankim në Kolegjin Zgjedhor të Gjykatës së Apelit, Tiranë kundër vendimeve të KQZ-së, kur ato cenojnë interesat e tyre të ligjshëm brenda afatit të përcaktuar në nenin 152 të këtij Kodi", ata mund ta ushtrojë të drejtën e ankimit pikërisht duke ju drejtuar Kolegjit Zgjedhor pranë Gjykatës Administrative të Apelit. Duke qenë se ky vendim është marrë në periudhën e cila fillon 48 orë pas dekretimit të zgjedhjeve deri në përfundim të shqyrtimit administrativ të ankimit për zgjedhje, atëherë ankimi bëhet brenda 5 ditëve nga shpallja e këtij vendimi. Ky qëndrim mbështetet dhe në praktikën e Kolegjit Zgjedhor që e ka pranuar kompetencën për shqyrtimin e dënimeve administrative ndaj subjekteve zgjedhore, më konkretisht në vendimin nr.3, datë 09.03.2023".

9. Pala paditëse rezulton të ketë investuar Kolegjin Zgjedhor Gjyqësor me padi kundër Vendimit Nr.84 Dt.08.05.2023 të Komisionit të Ankimimeve dhe Sanksioneve, bazuar në pretendimet se:

"- *Në pjesën arsyetuese të vendimit të KAS, përkatësisht në paragrafin 1 dhe 2 të konstatimeve, shprehet se "postimet në faqet zyrtare "Facebook" të bashkive të drejtuara nga ata, të cilat janë përdorur për të publikuar postime me përmbajtje hashtag (#), sloganesh apo thirrjesh të karakterit elektoral/politik, duke promovuar kështu subjektin zgjedhor "Partia Socialiste e Shqipërisë" për zgjedhjet vendore të datës 14 Maj 2023 Faqet zyrtare të institucioneve publike në rrjetet e ndryshme sociale (facebook, tëiter, instagram etj.) bëjnë pjesë në kategorinë "asete ", në kuptim të pikës 2 të nenit 91 të Kodit Zgjedhor".*

- Ky arsyetim i KAS është i pabazuar në prova dhe në ligj, duke ndikuar në daljen me një vendimarrje të padrejtë, pasi Referuar Kodi Zgjedhor, nenit 91, pika 1, parashikon se "burime" quhen asetet e luajtshme dhe të paluajtshme, të parashikuara në nenin 142 të Kodit Civil, si dhe çdo burim njerëzor i institucionit.

- Pretendimi se në faqen zyrtare të rrjetit social "Facebook" të Bashkisë Elbasan, janë përdorur hashtag dhe slogane me përmbajtje elektorale, nuk qëndron pasi paditësi vlerëson se hashtaget e përdorura #ShqipëriaEArdhmjaJonë; #SkaKohëPërPushim, nuk kanë karakter elektroral dhe as politik, pasi tashmë dihet publikisht se motoja politike/elektorale e Partisë Socialiste në këto zgjedhje lokale, forcë për të cilën paditësi garon si kandidat për Kryetar Bashkie, është "Vetëm përpara. Kurrë më mbrapa ", dhe në faqen zyrtare të bashkisë, ky slogan dhe kjo moto nuk janë përdorur asnjë moment.

- Hashtagu #ShqipëriaEArdhmjaJonë; #SkaKohëPërPushim, janë shprehje motivuese për gjithë institucionin për të bërë punë më të mira dhe gjithëpërfshirëse, dhe nuk kanë asnjë kontekst politik apo elektoral. Ato i përkasin çdo qytetari në Elbasan dhe gjithë stafit të Bashkisë për të motivuar punën në shërbim të komunitetit.

- Kodi Zgjedhor kërkon plotësimin e dy kushteve kumulative për aplikimin e nenit 172, pika 1:

i.Subjektet zgjedhore të kenë marrë dijeni se në favor të tyre janë kryer shkelje të ndalimeve të përcaktuara në Kod;

ii.Pas marrjes dijeni, nuk kanë marrë masa të menjëhershme për ndërprerjen e shkeljes.

-Paditësi është plotësisht dakord me mendimin paralel të 2 anëtarëve të KAS, të cilët shprehen se: "Hetimi administrativ perpara K.SHZ si dhe KAS, nuk arriti të provojë marrjen dijeni nga ana e subjektit elektoral (kryetarët e bashkive) të shkeljes objekt hetimi, por në çdo rast edhe nëse do pranohej argument i anëtarëve të tjerë, se si persona përgjegjës ata janë në dijeni për shkak të detyres së tyre, do duhej të hetohej dhe provohej mos marrja e "masave të menjëhershme për ndërprerjen e shkeljes". Për më tepër, nga një sondim i faqeve zyrtare të rrjetit "facebook" të bashkive subjekt i këtij vendimi, rezulton se në shumicën e rasteve postimet me karakter elektoral janë fshirë nga personat përgjegjës. Ky fakt edhe pse i pahetuar administrativisht, gjithsesi krijon bindjen se pas marrjes dijeni të shkeljes, subjekti ka marrë masat për ndërprerjen e saj".

- Rrjedhimisht, duke qenë se dy kushtet kumulative nuk plotësohen, si dhe në rastet e verifikuara nga dy anëtarët e pakicës, rezulton se shkelja është ndërprerë pas marrjes dijeni, nuk mund të aplikohet neni 172, pika 1 e Kodit Zgjedhor".

10.Pala e paditur prapsoi gjatë gjykimit se:

"*- Komisioneri Shtetëror i Zgjedhjeve dhe Komisioni i Ankimimeve dhe Sankioneve nëpërmjet vendimmarjes ka konstatuar shkelja administrative, nga z.Gledian Llatja, në cilësinë e kryetarit të bashkisë dhe njëkohësisht kandidat për kryetar bashkie, duke vënë në dispozicion faqen zyrtare në "facebook" të institucionit të bashkisë, apo çdo mjeti tjetër elektronik (media sociale) të institucionit publik për publikimin e postimeve me përmbajtje hashtag #, slogane me karakter politik/elektoral në zgjedhje.*

-Kryerja e postimeve më përmbajtje elektorale, në faqet zyrtare të institucionit, përbën përdorim të burimeve publike, sipas pikës 1, të nenit 91, të Kodit Zgjedhor, ku parashikohet se "Me përjashtim të rasteve të parashikuara me ligj, nuk mund të përdoren ose të vihen në mbështetje të kandidatëve, të partive politike ose të koalicioneve në zgjedhje burime të organeve apo enteve publike në nivel qendror ose vendor, apo çdo lloj enti tjetër ku shteti zotëron kapitale apo kuota ose/dhe emëron shumicën e organit mbikëqyrës apo organit administrues të entit, pavarësisht nga burimi i kapitalit ose pronësia". Me "burime" kuptohet asetet e luajtshme dhe të paluajtshme, të parashikuara në nenin 142 të Kodit Civil, si dhe çdo burim njerëzor i institucionit.

-Lidhur me masën administrative të caktuar, KAS-i çmon se përgjegjësia për vendosjen në përdorim apo në mbështetje të kandidatëve apo të subjekteve zgjedhore të faqeve zyrtare të institucioneve publike është e kryetarit të bashkisë. Kryetari i bashkisë Elbasan z.Gledian Llatja

gëzon status të dyfishtë, pasi ai rikandidon në zgjedhjet për organet e qeverisjes vendore të datës 14 Maj 2023. Si kryetar bashkie, ka akses, dijeni dhe përgjegjësi për postimet në faqen zyrtare të bashkisë që drejton. Ai ka të gjithë pushtetin e nevojshëm ligjor për të urdhëruar ndërprerjen e shkeljes së ligjit dhe për të marrë masa që kjo sjellje të mos përsëritet. Fakti që z.Gledian Llatja nuk e ka ushtruar këtë pushtet deri ditën e urdhërimit nga Komisioneri do të thotë se ai duhet t'i nënshtrohet, në cilësinë e subjektit zgjedhor, veprimit të sanksionit të parashikuar nga pika 1 e nenit 172 të Kodit Zgjedhor.

- Pika 1 e nenit 172 të Kodit Zgjedhor përcakton se "subjektet zgjedhore kryejnë kundërvajtje administrative në rastet kur në favor të tyre kryhen shkelje të ndalimeve të përcaktuara në dispozitat e këtij ligji dhe subjektet zgjedhore, pas marrjes dijeni, nuk marrin masa të menjëhershme për ndërprerjen e shkeljes".

- Në konkluzion, duke marrë parasysh se kryetari i bashkisë, në cilësinë e tij si kandidat për kryetar bashkie, ka përfituar në mënyrë të drejtpërdrejtë nga keqpërdorimi i faqes zyrtare të institucionit në rrjetin social "facebook", duhet të mbahet përgjegjës për shkelje të parashikuar nga pika 1 e nenit 172 të Kodit Zgjedhor. Në kushtet kur kryetari i bashkisë gëzon cilësinë e subjektit zgjedhor si kandidat për kryetar bashkie, është e qartë se publikimet në shkelje të ndalimeve në Kodin Zgjedhor, janë kryer në favor të tij, si kandidat që garon për zgjedhjet për organet e qeverisjes vendore të datës 14 Maj 2023.

Për sa më sipër në mbështetje të fakteve dhe provave të administruara gjatë hetimit administrativ dhe shqyrtimit të çështjes objekt denoncim, vlerësojmë se ndodhemi në kushtet e shkeljes, për favorizime si kandidat për kryetar bashkie.

Për sa më sipër, kërkojmë:

-Rrëzimin e kërkesë padisë si të pabazuar në ligj dhe në prova të paraqitur nga paditësi, z. Gledian Llatja

- Lënien në fuqi të vendimit nr. 84, datë 08.05.2023 "Për shqyrtimin e kërkesës nr. 21, datë 06.05.2023 të Komisionerit Shtetëror të Zgjedhjeve", të Komisionit të Ankimimeve dhe Sanksioneve".

ARSYETIMI I KOLEGJIT

Kolegji Zgjedhor Gjyqësor, duke përqasur situatën faktike të rastit në shqyrtim (evidentuar më lart), me dispozitat e Kodit Zgjedhor, vëren se, Neni 91 parashikon se:

"*1. Me përjashtim të rasteve të parashikuara me ligj, nuk mund të përdoren ose të vihen në mbështetje të kandidatëve, të partive politike ose të koalicioneve në zgjedhje burime të organeve apo enteve publike në nivel qendror ose vendor, apo çdo lloj enti tjetër ku shteti zotëron kapitale apo kuota ose/dhe emëron shumicën e organit mbikëqyrës apo organit administrues të entit, pavarësisht nga burimi i kapitalit ose pronësia.*

2. Në kuptim të këtij neni, "burime" quhen asetet e luajtshme dhe të paluajtshme, të parashikuara në nenin 142 të Kodit Civil, si dhe çdo burim njerëzor i institucionit. Me përdorim të "burimeve njerëzore" kuptohet përdorimi i detyruar në fushatë zgjedhore i administratës së institucionit brenda orarit të punës për qëllime zgjedhore, si dhe përdorimi i detyruar dhe i organizuar brenda orarit mësimor i nxënësve të sistemit shkollor parauniversitar në fushatë zgjedhore. Me përdorim të burimeve njerëzore kuptohet gjithashtu premtimi ose ofrimi i përfitimeve nëpunësve publikë, ose nxënësve për të marrë pjesë në veprimtari që lidhen me fushatën zgjedhore jashtë orarit të punës ose mësimit, si dhe ushtrimi i presionit ndaj tyre për këtë qëllim".

Në kuptim të përmbajtjes së dispozitës së sipërcituar, Kolegji Zgjedhor Gjyqësor konfirmon përfundimin e Komisionit të Ankimimeve dhe Sanksioneve, se:

"*2. Faqet zyrtare të institucioneve publike në rrjetet e ndryshme sociale (facebook, tëiter, instagram etj.) bëjnë pjesë në kategorinë "asete", në kuptim të pikës 2 të nenit 91 të Kodit Zgjedhor, pra ato janë "burime" të institucionit në kuptim të kësaj dispozite. Kjo do të thotë se faqet zyrtare të bashkive në rrjetet e ndryshme sociale të sipërcituara, nuk mund të përdoren ose të vihet në mbështetje të kandidatëve, të partive politike ose të koalicioneve në zgjedhje.*

3. Pika 1 e nenit 91 të Kodit Zgjedhor përcakton se "...nuk mund të përdoren ose të vihen në mbështetje të kandidatëve, të partive politike ose të koalicioneve në zgjedhje burime të organeve apo enteve publike në nivel qendror ose vendor, apo çdo lloj enti tjetër ku shteti zotëron kapitale apo kuota ose/dhe emëron shumicën e organit mbikëqyrës apo organit administrues të entit, pavarësisht nga burimi i kapitalit ose pronësia". Ky ndalim është konfirmuar edhe nga vendimi i Rregullatorit nr. 9, datë 24.12.2020, i cili në përkufizimin e "veprimtarive të ndaluara" ndalonon "vënien në dispozicion të aseteve të luajtshme dhe të paluajtshme ... për qëllime zgjedhore".

Pala paditëse, sikurse Komisioneri Shtetëror i Zgjedhjeve, duke konfirmuar ekzistencën e shkeljes, pretendon të qenurit e saj e sanksionueshme në bazë të Nenit 171/1 të Kodit Zgjedhor, sipas përmbajtjes së të cilit:

"*1. Shkelja e dispozitave të këtij Kodi nga anëtarët e komisioneve të zgjedhjeve ose nga persona të ngarkuar me detyra, sipas këtij Kodi, kur nuk përbën vepër penale, dënohet me gjobë nga 3,000 deri në 90,000 lekë*".

Në kuptim të përmbajtjes së dispozitës së sipërcituar, Kolegjit Zgjedhor Gjyqësor konfirmon përfundimin e Komisionit të Ankimimeve dhe Sanksioneve, se:

"*4. Ndërkohë, pika 1 e nenit 171 të Kodit Zgjedhor, në të cilën Komisioneri Shtetëror i gjedhjeve është bazuar në propozimin e masës administrative ndaj personave përgjegjës, përcakton sanksionin për shkeljet e kryera "nga anëtarët e komisioneve të zgjedhjeve ose nga persona të ngarkuar me detyra, sipas këtij Kodi". Personat e ngarkuar me detyra formojnë një listë personash/institucionesh të cilët janë ngarkuar me detyra nominalisht nga Kodi Zgjedhor. Të tillë janë p.sh. vëzhguesit a perfaqësuesit e subjekteve zgjedhore në KQZ (për etikën e punës e të komunikimit), Drejtoria e Përgjithshme e Gjendjes Civile (për dërgimin e të dhënave nga regjistri për ndarjen e zonave të administrimit zgjedhor, për listën e zgjedhësve etj), zyra e gjendjes civile dhe kryetari i bashkisë (për listën e zgjedhësve), kryetari i bashkisë (për caktimi e qendrave të votimit), Ministri që ka në varësi shërbimin e gjendjes civile (për nxjerrjen e urdhërave për listat dhe zonant e qendrave të votimit) etj. Fakti se ata dhe detyrat e tyre përcaktohen nga Kodi do të thotë se lista e tyre është e fundme dhe nuk mund të shtohet me ndonjë akt tjetër ligjor ose nënligjor. Titullari i institucionit apo entit që ka në administrim asetin publik nuk bën pjesë në listën e "personave të ngarkuar me detyra, sipas Kodit". <u>Për këtë arësye, KAS çmon se sanksioni për të nuk mund të vendoset sipas pikës 1 të nenit 171 të Kodit Zgjedhor</u>*".

Kolegji Zgjedhor Gjyqësor vëren se, lidhur me subjektet zgjedhore, Neni 172 i Kodit Zgjedhor, parashikon se:

"*1. Subjektet zgjedhore kryejnë kundërvajtje administrative në rastet kur në favor të tyre kryhen shkelje të ndalimeve të përcaktuara në dispozitat e këtij ligji dhe subjektet zgjedhore, pas marrjes dijeni, nuk marrin masa të menjëhershme për ndërprerjen e shkeljes. Kundërvajtja administrative sipas kësaj pike dënohet me gjobë nga 100 000 deri në 500 000 lekë*".

Kolegji Zgjedhor Gjyqësor tërheq vëmendjen mbi faktin se pala paditëse, duke konsideruar të qenurit e saj subjekt zgjedhor dhe ankimuese e vendimit të KAS pikërisht në këtë cilësi, sipas Nenit 145 të Kodit Zgjedhor, pretendon mossanksionimin si e tillë, për shkak moskonfirmimi të rrethanave të parashikuara në Nenin 172/1 të Kodit Zgjedhor, përsa kohe arsyeton se:

"*...duke qenë se dy kushtet kumulative nuk plotësohen, si dhe në rastet e verifikuara nga dy anëtarët e pakicës, rezulton se shkelja është ndërprerë pas marrjes dijeni, nuk mund të aplikohet neni 172, pika 1 e Kodit Zgjedhor*".

Kolegji Zgjedhor Gjyqësor, lidhur me të vlerësuarit të papërligjura të këtyre pretendimeve, konfirmon qendrimin e Komisionit të Ankimimeve dhe Sanksioneve, se:

"*5. Për keqpërdorimin e burimeve publike Kodi Zgjedhor ngarkon me përgjegjësi edhe subjektet zgjedhore përfituese. Kodi Zgjedhor, në pikën 20 të nenit 2 përcakton se "subjekte zgjedhore" janë partitë politike, koalicionet dhe kandidatët e propozuar nga zgjedhësit, si dhe kandidatët për kryetarë të organeve të qeverisjes vendore, të regjistruar në përputhje me këtë Kod". Për shkak se kandidati për kryetar bashkie trajtohet nga Kodi si subjekt zgjedhor i mëvetshëm, si dhe për shkak se postimet e aksesueshme në facebook bëjnë fjalë për veprimtari elektorale të tyre dhe jo të subjektit që e mbështet, atëherë për këto shkelje duhen trajtuar subjekt zgjedhor përfitues, kandidatët dhe jo partia politike që i mbështet ato.*

6. Kandidatët për kryetar bashkie objekt i këtij procedimi administrativ, kanë qenë në dijeni të publikimit të slloganeve politiko-elektorale në faqet zyrtate të rrjeteve sociale të bashkive të tyre. Publikimet në fjalë kanë qartësisht si qëllim sensibilizimin politik të publikut. Në kushtet kur ata gëzojnë cilësinë e subjektit zgjedhor si kandidatë për kryetar bashkie, është e qartë se publikimet në shkelje të ndalimeve në Kodin Zgjedhor, janë kryer në favor të tyre".

Kolegji Zgjedhor Gjyqësor konfirmon gjithashtu qendrimin e Komisionit të Ankimimeve dhe Sanksioneve në raport me ndarjen që ky i fundit bën mes kandidatëve për kryetar bashkie njëherësh kryetarë në detyrë, me kandidatët për kryetar bashkie jo në detyrë.

Bazuar në logjikën që me të drejtë ka diktuar të bërit e këtij dallimi, Kolegji Zgjedhor Gjyqësor konfirmon qendrimin e Komisionit të Ankimimeve dhe Sanksioneve, se:

"*9. Kandidatët për kryetar bashkie të ngarkuar me përgjegjësi sipas vendimit nr.441, datë 05.5.2023 të Komisionerit Shtetëror të Zgjedhjeve, gëzojnë status të dyfishtë, si kandidatë dhe si kryetarë në detyrë të bashkive përkatëse. Si kryetar të bashkive, personat në fjalë kanë akses, dijeni dhe përgjegjësi për postimet në faqen zyrtare të bashkive që ato drejtojnë. Ato kanë të gjithë pushtetin e nevojshëm ligjor për të urdhëruar ndërprerjen e shkeljes së ligjit dhe për të marrë masa që kjo sjellje të mos përsëritet. Fakti që ata nuk e kanë ushtruar këtë pushtet deri ditën e urdhërimit nga Komisioneri do të thotë se ata duhet t'i nënshtrohen, në cilësinë e subjektit zgjedhor, veprimit të sanksionit të parashikuar nga pika 1 e nenit 172 të Kodit Zgjedhor.*

10. Bazuar në këtë analizë të fakteve dhe të kuadrit ligjor, KAS-i çmon se kryetarët e bashkive, në cilësinë e tyre si kandidatë për kryetar bashkie, si subjekte zgjedhor përfitues nga keqpërdorimi i faqeve zyrtare të institucionit në rrjetin social facebook, duhet të mbahet përgjegjës për shkelje të parashikuar nga pika 1 e nenit 172 të Kodit Zgjedhor".

Për sa më sipër, Kolegji konkludon mbi të qenurit e padisë të pabazuar në ligj e prova.

PËR KËTO ARSYE

Kolegji Zgjedhor Gjyqësor, bazuar në Nenin 158 të Kodit Zgjedhor të Republikës së Shqipërisë i ndryshuar, me shumicë votash:

V E N D O S I :

- Rrëzimin e kërkesëpadisë.
- Shpenzimet gjyqësore siç janë bërë.
- Ky vendim është i formës së prerë dhe ndaj tij nuk lejohet ankim.

U shpall sot në Tiranë, në datë 24.05.2023.

GJYQTAR	**GJYQTARE**	**GJYQTARE**	**GJYQTARE**	**GJYQTARE**
Sokol IBI	**Manjola XHAXHO**	**Edlira PETRI**	**Esmeralda XHILI**	**Blerona HASA**
(kundër)		**(kundër)**		